

μοῦ πῆς εἶδ' ἀπόκαμες Κρήτ. Σηκώνω γιαμιᾶς τὸ γαργαλιστήρι τσῆ καραβίνας καὶ τοῦ τὴν ἀνάβω (τὸ γαργαλιστήρι = τὸν ἐπικρουστήρα) Δ. Κρήτ. Νὰ πάης γιὰ νερό καὶ νὰ ἔρτης γιαμιᾶς Εὐβ. (Κουρ.) Θὰ μὲ πέψης νὰ πάω γιὰ νὰ πάρω τὴν εὐκὴ του καὶ νὰ στρέψω γιαμιᾶς; Κῶς Ὡς τῆς τά'πα, γιαμιᾶς ἦρτε Ρόδ. Ἐμούγκρισαν γιαμιᾶς καὶ καθένας ἔκαμεν ἀπὸ μιὰ ζωηρὴ κίνηση Α. Καρκαβίτσ., ἔνθ' ἄν. || "Ἀσμ.

Τὰ μονετσιὰ ποκάμανε κι ἀνοίξαν τ' ὁδαδάκι καὶ τὸ γιαμιᾶς ἐγέμισε στρατιῶτες τὸ κονάκι (μονετσιὰ = πολεμοφόδια, ὁδαδάκι = δωματιάκι) Κρήτ. Ἀπ' τὰ μαλλιά τὸν πιάσανε, 'ς τὰ μάγαρα τὸν κροῦσαν, γιαμιὰ τὸν ἐκαπίστρωσαν τοῦ βουβαλιοῦ καπίστρι Σηλυβρ.

γιαμό τό, Πόντ. (Ἰνέπ.) Α.Α. Παπαδόπ. Λεξ. Ποντ. διαλέκτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Παιδιά παιζομένη με μίαν ἢ περισσοτέρας σφαίρας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ παῖκται προσπαθοῦν νὰ κτυπήσῃ ὁ εἰς τὸν ἄλλον δι' αὐτῆς.

γιαμός ὁ, Εὐβ. ("Ἀκρ. κ.ά.) Ἡπ. — Λεξ. Μπριγκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γιαιίνω.

Κυριολ. καὶ μεταφ., θεραπεία, ἐπανόρθωσις ἔνθ' ἄν.: Δὲν ἔχ' γιαμό αὐτὸ π' μοῦ 'καμι Ἀκρ. Συνών. γιαιατρεῖα, γιαιατρεμός.

γιαμούκης ὁ, Ἰων. (Βουρλ.) γιαμού'ς Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yamuk* = γειρτός.

Ὁ παραμορφωμένος, ὁ ἔχων ἀκανόνιστον κεφαλήν.

γιαμούκιος ἐπίθ. Ἰων. (Βουρλ.) Οὐδ. γιαμού'κ'ον Θράκ. (Σουφλ.) γιάμ'κ'ον Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιαιαμούκης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Ἀκανόνιστος, ἐλαττωματικὸς ἔνθ' ἄν.: Ποπὸν γιαμούκιον Βουρλ. Γιάμ'κ'ον καρπούζ' Σουφλ.

γιαμουρλούκα ἡ, Θράκ. (Σουφλ.) γιαμουρλούκα Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιαιαμουρλούκι κατὰ τύπ. μεγεθ.

Μάλλινος ποδήρης μανδύας τῆς τοπικῆς ἐνδυμασίας τῶν χωρικῶν.

γιαμουρλούκι τό, Λεξ. Βερ. γιαγμουρλούκιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γιαμουρλούκιν Κύπρ. γιαμουρλού'κ' Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ. Μακεδ. (Κίτρ.) Σάμ. γιαμουρλού'κ' Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) γιαμουρλί'κ' Θράκ. (Σκόπ.) γιαμπουρλού'κ' Ἡπ. (Ζαγόρ. Ἰωάνν.) Θράκ. (Ἑλληνοχώρ.) γιαβουρλού'κ' Α. Ρουμελ. (Σιναπλ.) Θράκ. (Καρωτ.) γιαμπρολού'κ' Θεσσ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yagmurluk* = ἐπανωφόριον ἀδιάβροχον.

1) Μάλλινον ἀδιάβροχον ἐπανωφόριον τῶν χωρικῶν με κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἔνθ' ἄν. Ἀν δὲν εἶχα τὸ γιαμπουρλού'κ', θὰ γίνουμαν στάλα ἀπ' τ' βρουχὴ Ζαγόρ. Ἐσκουλ-λίστη τὸ γιαμουρλούκιν του κ' ἔπασεν πάνω 'ς τὸ ταῦρον τοῦ χτηνοῦ του (ἐσκουλ-λίστη = ἐκαλύφθη με τὸ παλτόν του) || Παροιμ. Ἀπερασμένη βρουχὴ, γιαμπρολού'κ' δὲ χρειάζεται (ἐπὶ βοήθειας, ἡ ὁποία προσφέρεται μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἀνάγκης) Θεσσ. Ὑστερ' ἀπὸ τὴ βροχὴ γιαμουρλού'κ' (συνών. πρὸς

τὴν προηγούμεν.) Φιλιππούπ. Συνών. κάπα, καππότα, καππότο, ράσο, ρασίδι, σαγιά, ταλαγιάνα. 2) Εἶδος ποδήρους μαλλίνου ἐπανωφορίου με πολὺν μέγανον γιακᾶ Θράκ. (Σουφλ.) 3) Ἐπενδύτης (κοιν. κάππα) ἀχειρίδωτος Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) 4) Περισκελὶς τὴν ὁποίαν φοροῦν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας Σάμ.

γιαμουσάκης ἐπίθ. ἀμάρτ. γιαμουσά'ς Θράκ. (Καρωτ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. γιαιαμούσης καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ Τουρκ. *yamusas*, καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκης.

Ἡσυχος: Πάινι γιαμουσά'ς.

γιαμουσάκιος ἐπίθ. ἀμάρτ. γιαμουσά'κους Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γιαιαμουσάκης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Γιαιαμουσάκης, τὸ ὅπ. βλ.: Παροιμ. Γιαμουσά'κους κόλους καμμιὰ φορὰ δὲ στεγνών' (ὁ καλόβολος ἄνθρωπος πάντοτε ὑποφέρει).

γιάμπα ἡ, Θράκ. (Ἀμόρ. Σαμακόβ.) ἱάβα Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.) γιάπα Μακεδ. (Νέο Σούλ.) γιάβα Θράκ. (Μαρών.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yaba* = ξυλίνη διχαλωτὴ ράβδος.

Ξύλινον ἢ σιδηροῦν γεωργικὸν ἐργαλεῖον με μεγάλους ὀδόντας, με τὸ ὅποιον ἀναστρέφουν τὰ στάχυα εἰς τὸ ἄλῶνι ἢ μετακινοῦν τὰ κομμένα χόρτα εἰς τὸ χωράφιον διὰ νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας καὶ νὰ ξηραθοῦν ἢ νὰ μεταφέρουν τὰ ἄχυρα εἰς τὸν ἀχυρῶνα ἔνθ' ἄν.: Μόνον με γιάπα μπουρεῖς νὰ καρφώης τοῦ ἄχυρου μέσ' 'ς'ν' ἀχυρῶνα (νὰ καρφώης = νὰ στοιβάσῃς). Συνών. ἀχεροφάγι 1, γιαιαπαδάκι, γιαιαμπᾶς, δικούλι, δικράνι, θρινάκι, καρπολόγι, λιχνιστήρι, τρικούλι.

γιαμπαγλίκι τό, ἀμάρτ. γιαβαγλίκι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yabanilik* = ἀγριότης, βαρβαρότης.

Ἀγαθοεργία: Τοῦ ἔχω κάμει γιαβαγλίγια (=καλωσύνης).

γιαμπαδάκι τό, Νίσυρ. γιαβαδά'κ' Θράκ. (Μέτρ. Τσχκίλ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιαιαμπᾶς διὰ τοῦ πληθ. γιαιαμπᾶδες.

Εἶδος ξυλίνου ἢ σιδηροῦ γεωργικοῦ ἐργαλείου, τσουγκράνας, μικροτέρου τοῦ συνήθους γιαιαμπᾶ (βλ. λ.), με περισσοτέρους τῶν τριῶν ὀδόντας ἔνθ' ἄν.: Φέρν'νε γιαβαδες, δεκράνια, ξ'λόφκαρα, λιχνιστήρια, γιαβαδάκια, τουρμουκία καὶ τουρμουκάκια Μέτρ. Συνών. βλ. εἰς λ. γιαιαμπᾶς.

γιαμπανὰ ἐπίρρ. Σάμ. (Καρλόβ. Κουμαραδ. Μαραθόκ. κ.ά.) γιαβανὰ Ἰων. (Βουρλ.) Κρήτ. (Σητ.) Πελοπ. (Βούρβουρ. Καρδαμ.) Σάμ. γιαπανὰ Κύπρ. Κῶς (Πυλ.) Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. διαμπανὰ Εὐβ. (Στρόπον.) ἀμπανὰ Ἡπ. (Τσαμαντ.) ἀβανὰ Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σύρ.

Τὸ Τουρκ. *yabana*.

Εἰς μάτην, ἄνευ λόγου ἢ ἀποτελέσματος, ἄνευ σκοποῦ τινος ἔνθ' ἄν.: Δὲν δὸν εὐρῆκε κ' ἐπῆς γιαβανὰ Σητ. Ἐπῆς γιαβανὰ με κεινὰ πού τὴν ἐπαδρέψανε (ἠτύχησε, πῆγε χαμένη) αὐτόθ. Οἱ κόποι μου πήγανε γιαβανὰ αὐτόθ. Γιαπανὰ ἐπῆς

